

der Jngen, der kan vide — senere faae den høitærede Minister med til en Bane over Herning til Hølstebro. Jeg skal med disse Ord anbefale fremdeles at stemme for Mindretallets Forslag.

Ordføreren (Falkenstjerne): Jeg skal fatte mig i største Korthed. Det var paa Grund af et Aldebefindende, at jeg var forhindret fra at komme tidsnok, hvorfor Mindretallets Ordfører har været saa elskværdig tillige at overtage Stillingen som Flertallets Ordfører, hvad der vel hører til Sjældenhederne. Jeg vil ganske kort anbefale Thinget at fremme denne Sag paa den Maade, som Flertallet har indstillet, nemlig at indskrænke Forslaget til at gjælde en Bane fra Veile til Give med et Tilskud af 80,000 Kr. pr. Banemil. Ved de tidligere Behandlinger af denne Sag har dette Baneforslag altid fulgt et Anlæg fra Horsens til Tørring i Hælene, og der har jo ogsaa i Mar været stillet Forslag om at knytte disse 2 Baner sammen. Jeg har ikke den Gang og kan heller ikke nu paa dette Stadium finde mig foranlediget til — og Flertallet i denne Sag har jo heller ikke kunnet det — at knytte de 2 Baner sammen igen i Mar; men deri ligger jo ikke, at man har opgivet den Tanke, at de to Baner helst burde følges ad, idet en Veile-Give-Bane jo altid delvis har været begrundet, navnlig for Veile Bys Vedkommende, derved, at Horsens-Tørring-Banen vilde komme til at gribe stærkt ind i Veiles gamle Opland. Smidlertid er den Grund, som har bevæget Flertallet i Udvalget til at indskrænke det foreliggende Forslag til en Bane fra Veile til Give, væsentlig den Betragtning, at denne Bane i alle Tilfælde vil have Betydning, hvad enten man særlig bestemmer sig for det ene eller det andet Jernbaneanlæg gennem dette store jernbanetomme Rum. Hvad enten man bestemmer sig for en Tverrbane eller for en Længdebane, vil Give ganske naturlig være et Midtpunkt inde i denne Egn, et Knudepunkt for Jernbanerne, og derfor vil denne Bane fra Veile til Give altid beholde sin Betydning. Men netop af Hensyn dertil har Flertallet i Udvalget heller ikke kunnet gaa med til den høitærede Ministers Tanke om en mindre Sporvidde eller overhovedet til at bygge efter et andet System end Statsbanerne, da den Mulighed jo ligger nær, at naar der kom en anden Længdebane, som kom til at berøre Give, vilde der ligge en Jernbanestump imellem to Statsbaner, byggede efter et andet System, og som altsaa ikke kunde gaa ind som en naturlig Forbindelse imellem de to Baner, hvilket vilde

medføre to Omladninger. Det er ogsaa med dette for Øie, at Banen fra Veile til Give engang kan blive en saadant Forbindelsesbane, at Udvalgets Flertal har fundet, at det vilde være fuldt berettiget at give et saadant Tilskud som 80,000 Kr. pr. Banemil. Jeg skal her ikke komme ind paa det store Principspørgsmaal om, hvor stort Tilskud Staten bør give til den Slags Baneanlæg. Men netop, fordi dette Baneanlæg ikke blot har en lokal Karakter, men har en mulig Udstig til med Tiden at gaa ind som et naturligt Led af Statsbanestyret, og desuden af Hensyn til de store Terrainvanskeligheder, som ere at overvinde ved Begyndelsen af dette Baneanlæg, naar det udgaar fra Veile, er det af Udvalgets Flertal indstillet — og deri er Mindretallet enig med os — at give et Tilskud af 80,000 Kr. foruden de halve Expropriationsudgifter. Det er kun disse saa Bemærkninger, jeg skal gjøre, og hvorved jeg paa Flertallets Vegne skal anbefale Thinget at stemme paa Flertallets Endringer, da den høitærede Indenrigsminister jo modsætter sig det oprindelige Forslag i dets Helhed, men dog viser et mere venligt Sindelag overfor Forslaget om en Bane fra Veile til Give, saa at der er en Mulighed for paa det Grundlag at forhandle videre.

Berg: Jeg tror dog, at jeg allerede offentlig vil bemærke, at de Kommuner langs med Banen over Randbøl gennem Veiledalen indtil Veile, som derved særlig ere interesserede, have i Forening tegnet sig for 178,350 Kr. til denne Bane. En enkelt Bemærkning vil jeg gjøre endnu, og det er om denne mærkelige Overenskomst fra i Fjor i Udvalget for Tørringbanen, som vi nu stadig komme tilbage til som en Lov; thi et Evangelium er det ikke; dertil er Paahudet for haardt. Det blev jo besluttet i det vise Raad under Samstemning med de høie Delegerede her fra Folkethinget, der ganske vist ikke vare valgte til det Hverv, at private Baner skulde have to Rangklasser, og 1ste Rangklasse, som det sig hør og bør lønnes med 80,000 Kr. pr. Mil, medens 2den Rangklasse faar 25,000 Kr. Da 2den Rangklasse hører til de Fattige, de Mindre, kunde jeg nok forstaa, at de skulle lade sig nøie med 25,000 Kr. pr. Mil, dersom de derved overhovedet fik Noget; men det gaar jo i Umindelighed med dem, som det gif Størken, da man serverede den Suppe paa en flad Tallerken. Paa samme Maade vil det gaa med disse affidseliggende Egne, som man vil afsplitte med 25,000 Kr. Her for Exempel, hvor Omkostningerne kunde være